

ספר שמות

פרשת ואלה שמות ופרשת וארא, אין בהן מצוות

פרשת בא

בא אל פרעה יש בה תשע מצוות עשה ואחת עשרה מצוות לא תעשה

מצוה ד

מצוות קדוש החדש

לְקַדְּשׁ חֳדָשִׁים וּלְעֵבֵר שָׁנִים בְּבֵית דִּין
גָּדוֹל בְּחֻקְמָה סִמוּךְ בְּאַרְץ,
וּלְקַבֵּעַ מוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה עַל פִּי אוֹתוֹ קְדוֹשׁ,
שֶׁנֶּאֱמַר (שמות יב, ב) הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם
רֹאשׁ חֳדָשִׁים, כְּלוֹמֵר, כְּשֶׁתִּרְאוּ חֲדוּשָׁה
שֶׁל לְבָנָה תִּקְבְּעוּ לָכֶם רֹאשׁ חֹדֶשׁ, אוֹ
אִפְלוּ לֹא תִרְאוּהָ מִבֵּינוֹן שֶׁהִיא רְאוּיָה
לְהִרְאוֹת עַל פִּי הַחֹשֶׁבּוֹן הַמְּקַבֵּל.

וְכֵן תִּכְלַל מִצְוָה זוֹ מִצְוֹת עֲבוּר הַשָּׁנָה.
לְפִי שֶׁיְסוּד מִצְוֹת קְדוּשַׁת הַחֹדֶשׁ
כְּדִי שֶׁיַּעֲשׂוּ יִשְׂרָאֵל מוֹעֲדֵי הַשָּׁם
בְּמוֹעֲדָם, וְכִמוֹ כֵּן מִצְוֹת עֲבוּר הַשָּׁנָה
מִזֶּה הִיְסוּד הִיא. וְאוֹלָם מְלַבֵּד זֶה
הַמְּקַרָּא בְּאוֹ הַעֲרוֹת בְּכַתוּבֵי הַתּוֹרָה
יורו על מצוות העבור, והוא מה שכתוב
(שם יג, י) וְשִׁמְרַתְּ אֵת הַחֻקָּה הַזֹּאת
לְמוֹעֲדָהּ, וְכֵן (דברים טז, א) שְׁמֹר אֵת
חֹדֶשׁ הָאֲבִיב.

וְעֵינַיִן הַמִּצְוָה כֵּן, שֶׁבָּאִים שְׁנֵי
יִשְׂרָאֵלִים כְּשֶׁרִים לְפָנֵי הַבַּיִת
דִּין וּמַעֲדִינִן בְּפָנֵיהֶם שֶׁרָאוּ הַלְבָנָה
בְּחֲדוּשָׁה, וְקוֹבְעִים רֹאשׁ חֹדֶשׁ עַל פִּיהֶם
שֶׁאוֹמְרִים, הַיּוֹם מְקַדְּשׁ. וְטַעַם שֶׁאֵין
מִצְוָה זוֹ אֲלָא בְּסִמוּכֵינוּ, לְפִי שֶׁבָּא
בְּפִירוּשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, גָּדוֹלִים
וְסִמוּכִים כְּמוֹתְכֶם, כִּי לְמִשָּׁה וְאַהֲרֹן
נֶאֱמַר. וְעוֹד דָּרְשׁוּ הַדְּבָר מִדְּסִמּוּךְ לוֹ
(שמות יב, ג) דְּבָרוּ אֵל כָּל עַדַּת יִשְׂרָאֵל
(מכילתא), כְּלוֹמֵר שֶׁיְהִי לָהֶם לְאוֹתָן
שֶׁיִּקְדְּשׁוּ הַחֹדֶשׁ רְשׁוּת כָּל יִשְׂרָאֵל,
כְּלוֹמֵר חֻקְמֵי גְדוֹלִים שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל, כְּגוֹן
בֵּית דִּין הַגָּדוֹל. וְכֵן כָּל מִי שֶׁהוּא חָכֵם
גָּדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל וְנִסְמָךְ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל,
וְהִסְמִיכוֹת יְדוּעַ אֵיךְ עוֹשִׂין אוֹתוֹ, יֵשׁ לוֹ
רְשׁוּת לַעֲשׂוֹת מִצְוָה זוֹ אִפְלוּ בְּחֻצָּה
לְאַרְץ, וְהוּא שְׁלֵא הֵנִיחַ כְּמוֹתוֹ בְּאַרְץ.
וְכֵן מְצִינוּ (בברכות סג.) שֶׁעָשׂוּ כֵּן חֲנַנְיָה
כֵּן אַחֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְעַקִּיבָה כֵּן יוֹסֵף
שֶׁהָיוּ בְּעֵינַיִן זֶה. אֲבָל בְּלִמְתֵּי תַנְאִים אֵלוֹ,